

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 217/2022-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho prerokoval oznámenie sudcu I. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky **Miloša Maďara** o dôvodoch jeho možného vylúčenia z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 788/2022 a takto

r o z h o d o l :

1. Sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky Miloš Maďar **je vylúčený** z konania a rozhodovania vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 788/2022.
2. Toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia Ústavným súdom Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a oznámenie sudcu

1. Ústavný súd vedie pod sp. zn. Rvp 788/2022 konanie o ústavnej sťažnosti [REDACTED] (ďalej aj „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia tam označených práv sťažovateľa rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8 Sžfk 1/2020 z 18. novembra 2021. Vec bola pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi, ktorý je členom I. senátu ústavného súdu, ktorý podľa Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022 (ďalej len „rozvrh práce“) pracuje v zložení Miloš Maďar (predseda senátu), sudkyňa Jana Baricová a sudca Rastislav Kaššák.

2. Sudca I. senátu ústavného súdu Miloš Maďar listom z 3. mája 2022 v zmysle § 49 ods. 1 a 4 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) oznámil

predsedovi ústavného súdu dôvod svojho možného vylúčenia vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 788/2022. Týmto dôvodom je, že advokátska kancelária [REDAKOVANÉ] (ďalej len „advokátska kancelária“), ktorej bol sudca Miloš Maďar pred vymenovaním do funkcie sudcu ústavného súdu spoločníkom a konateľom, poskytovala právne služby podnikateľskému subjektu [REDAKOVANÉ], na základe zmluvy o poskytovaní právnych služieb zo 4. novembra 2011. [REDAKOVANÉ] (v tom čase manžel [REDAKOVANÉ]) bol v uvedenom období zamestnancom podniku zodpovedným za výrobo-obchodný úsek a riadil dodávateľsko-odberateľské vzťahy, preto prichádzal do kontaktu s advokátskou kanceláriou, ako i sudcom Milošom Maďarom. Po rozvoze manželstva [REDAKOVANÉ] bola uzatvorená zmluva o prevode podniku medzi [REDAKOVANÉ] ako predávajúcou a [REDAKOVANÉ] ako kupujúcim. Sťažovateľ následne uzatvoril s [REDAKOVANÉ] dohodu o vymáhaní pohľadávok podľa § 530 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorou ju splnomocnil na vymáhanie pohľadávok v jej mene a na jeho účet. Advokátska kancelária následne poskytovala právne služby [REDAKOVANÉ] vo veciach vymáhania pohľadávok z prevádzky podniku, teda vo veciach, v ktorých bol záujem [REDAKOVANÉ] a sťažovateľa v zmysle uzatvorenej zmluvy o predaji podniku spoločný, a to až do roku 2017, t. j. aj počas obdobia, ktorého sa dotýkajú skutkové okolnosti veci prejednávanej ústavným súdom. Advokátska kancelária na požiadanie sťažovateľa po predaji podniku poskytovala právne služby v troch prípadoch aj priamo jeho osobe, a to v konaniach, ktoré súviseli s vymáhaním pohľadávok, ktoré nadobudol kúpou podniku od [REDAKOVANÉ]

2.1. Sudca Miloš Maďar uviedol, že v negatívnej konotácii možno vidieť pochybnosti o jeho nestrannosti sudcu aj s prihliadnutím na skutočnosť, že sťažovateľ v súvislosti s riešením konfliktu medzi ním a jeho bývalou manželkou podal na Slovenskej advokátskej komore sťažnosť na advokátsku kanceláriu, ktorá však bola v konaní sp. zn. 177/1211/2018 po prešetrení revíznou komisiou v sťažnostnom konaní s poukazom na § 4 ods. 4 písm. b) Disciplinárneho poriadku Slovenskej advokátskej komory odložená, keďže sa nezistili dôvody na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania.

2.2. Sudca Miloš Maďar uviedol, že tieto skutočnosti môžu vyvolávať pochybnosti o jeho objektívnej nezaujatosti, napriek tomu však zdôraznil, že subjektívne sa vo vzťahu k predmetnej veci cíti nezaujatý, bez akéhokoľvek bremena (v pozitívnom aj negatívnom zmysle) vo vzťahu k slobode svojho rozhodovania.

2.3. V závere listu sudca Miloš Maďar uviedol, že za obdobných okolností bol (uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 612/2021 zo 16. decembra 2021, pozn.) vylúčený z konania a rozhodovania aj vo veci inej ústavnej sťažnosti sťažovateľa vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 1942/2021.

II.

Posúdenie veci ústavným súdom

3. Požiadavka nestrannosti sudcu sa dotýka samej podstaty spravodlivosti a jej vnímania. Nestrannosť znamená absenciu zaujatosti či predsudku, znamená, že sudca nemá žiaden osobný

záujem na výsledku konania. Neutrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti). V judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), na ktorú nadväzuje aj judikatúra ústavného súdu, sa rozlišuje neutrannosť subjektívna a neutrannosť objektívna. Subjektívne chápanie neutrannosti je posudzovaním správania súdu (sudcu). Subjektívna neutrannosť sa prezumuje, až kým nie je dokázaný opak, čo však je zriedkavý prípad. Neutrannosť z hľadiska správania sudcu je vlastne nedostatok subjektívnej nezaujatosti, o ktorom svedčí správanie sudcu. Objektívna neutrannosť sa naproti tomu neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranné, ale napriek tomu jeho neutrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút či funkcie, ktoré vo veci vykonával. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Podľa názoru ESLP objektívny aspekt neutrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prerokúvanej veci a účastníkom konania. Rozhodujúcim prvkom rozhodovania o zaujatosti zákonného sudcu je to, či pochybnosť o neutrannosti sudcu je objektívne oprávnená, resp. odôvodnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že naznačujú nedostatok neutrannosti súdu (rozsudok ESLP vo veci Pullar v. Spojené kráľovstvo).

4. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

4.1. Podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde dôvody vylúčenia podľa odseku 1 alebo odseku 2 oznámi sudca ústavného súdu bezodkladne predsedovi ústavného súdu.

5. Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

5.1. Podľa čl. IV bodu 1 písm. b) rozvrhu práce o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde rozhoduje druhý senát, ak ide o sudcov prvého senátu.

5.2. Pokynom predsedu ústavného súdu z 3. mája 2022 bolo oznámenie sudcu Miloša Maďara pridelené II. senátu ústavného súdu, ktorý ho v súlade s citovaným článkom rozvrhu práce prerokoval v zložení Jana Laššáková (predsedníčka senátu a sudkyňa spravodajkyňa) a sudcovia Peter Molnár a Ľuboš Sziget (ďalej len „námietkový senát“).

6. Pokiaľ ide o subjektívne hľadisko, treba vychádzať z prezumpcie nepredpojatosti dotknutého sudcu a zistiť, či jeho vyjadrenia alebo správanie v konkrétnej veci neposkytujú dôkazy na vyvrátenie tejto domnienky. Z obsahu oznámenia sudcu Miloša Maďara vyplýva, že vo vzťahu k sťažovateľovi sa necíti byť zaujatým. Rovnako samotné správanie sudcu nijako nespochybňuje jeho subjektívnu nestrannosť. Vzhľadom na uvedené teda nie je možné sudcu ústavného súdu Miloša Maďara považovať za subjektívne zaujatého.

7. Námietkový senát tak následne podrobil nestrannosť sudcu Miloša Maďara v danom prípade aj testu objektívnemu, t. j. zisteniu, či vzhľadom na skutočnosti uvedené v jeho oznámení môžu z pohľadu externého pozorovateľa (účastníka konania) existovať objektívne odôvodnené obavy, že tento sudca vo veci nie je nestranný.

8. Podľa názoru námietkového senátu napriek tomu, že sa sudca Miloš Maďar subjektívne necíti byť vo veci zaujatým, z objektívneho hľadiska nemožno ignorovať, že existuje legitímny dôvod na obavy vo vzťahu k nestrannosti sudcu ústavného súdu vzhľadom na jeho vzťah k účastníkovi konania – sťažovateľovi. V posudzovanej veci je podľa názoru námietkového senátu relevantné, že poskytovanie právnych služieb advokátskou kanceláriou, ktorej spoločníkom bol v minulosti sudca Miloš Maďar, nebolo len jednorazové, resp. ojedinelé, ale vo vzťahu k [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] ako podnikateľskému subjektu, ktorého zamestnancom bol v tom čase i sťažovateľ, s ktorým sudca Miloš Maďar prichádzal bežne do kontaktu, a následne i samotnému sťažovateľovi ako fyzickej osobe – podnikateľovi išlo o dlhodobé a opakované právne zastupovanie i v období, ktorého sa dotýkajú skutkové okolnosti veci prejednávanéj ústavným súdom.

8.1. K uvedenému pristupuje aj skutočnosť, že v súvislosti s riešením konfliktu medzi sťažovateľom a jeho bývalou manželkou podal sťažovateľ na Slovenskej advokátskej komore sťažnosť na advokátsku kanceláriu. Napriek tomu, že po prešetrení v sťažnostnom konaní bola sťažnosť proti advokátskej kancelárii odložená, keďže sa nezistili dôvody na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania, v súhrne okolností posudzovanej veci ju námietkový senát zohľadnil pri prijímaní svojho rozhodnutia.

9. Ústavný súd dospel k záveru, že už uvedené skutočnosti môžu zakladať objektívnu pochybnosť o nezaujatosti zákonného sudcu ústavného súdu so zreteľom na jeho pomer k účastníkovi konania – sťažovateľovi, a preto ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2022

Jana Laššáková

predsedníčka senátu